

05.08.2020

Začala sa kampaň na ochranu detí v digitálnom priestore

Národné koordináčne stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch MPSVR SR realizuje aj tento rok kampaň zameranú na zvyšovanie povedomia o problematike násillia na deťoch. Jej tohtoročným cieľom je upozorniť na riziká hroziace deťom v digitálnom priestore. Kampaň spolu s videami kopíruje úlohy Národnej koncepcie na ochranu detí v digitálnom priestore schválenej vládou vo februári tohto roka.

Za posledné roky sa na Slovensku výrazne zvýšilo používanie internetu prostredníctvom mobilných zariadení. Najnovšie dáta ukazujú, že mobilné telefóny používa na pripojenie k internetu 83 % detí vo veku 9 – 17 rokov, pričom 38 % využíva internet viackrát denne. Vyplýva to zo záverečnej správy výskumu EU Kids Online na Slovensku.

„Zneužívanie detí v digitálnom priestore sa stáva skutočne závažným spoločenským javom. Deti v ňom čelia reálnemu ohrozeniu nevedomujúc si riziká, ktoré ich obklopujú. Pre dieťa môže byť nebezpečnejšie zostať doma v izbe s telefónom ako byť vo večerných hodinách v uliciach mesta. Takéto správanie spôsobuje celoživotnú digitálnu stopu, niekedy aj s fatálnymi následkami,“ hovorí riaditeľka Národného koordináčneho strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch MPSVR Mária Vargová.

Problémom zostáva, že naša legislatíva v súčasnosti jednoznačne nedefinuje, ako zaobchádzať a stíhať prípady zneužívania detí v digitálnom priestore, či formy zneužívania a vykorisťovania detí na internete, ako je sexting, trolling, hatespeech, kyberšikanovanie a podobne. „Pozitívne však je, že mnohé zainteresované subjekty na Slovensku sú si vedomé výziev spojených s ochranou detí v digitálnom priestore, a čoraz viac sa snažia na to reagovať,“ hovorí Mária Vargová.

Práve jednou z hlavných odpovedí na hrozby internetu je Národná koncepcia ochrany detí v digitálnom prostredí. Prináša informácie o rizikách v digitálnom priestore a možnostiach ochrany a pomoci pred nimi, podporuje kritické myslenie v súvislosti s vyhodnocovaním relevantnosti informácií v digitálnom priestore, ale poskytuje aj online mechanizmy nahlasovania trestných činov a nezákonných obsahov na internete nevynímajúc pri tom informácie o možnostiach pomoci a vhodnom poradenstve deťom. Na koncepcii participovali všetky relevantné rezorty, generálna prokuratúra a mimovládne organizácie.

Tohtoročná „Kampaň na zvyšovanie povedomia o problematike násillia na deťoch – ochrana detí v digitálnom priestore“ nadväzuje na výsledky spomínaného výskumu a národnú koncepciu. Jej súčasťou je aj vytvorenie piatich video-spotov, pričom každý z nich sa zameriava na inú formu rizika digitálneho priestoru. Témami videí sú: „Stop nenávisti na internete“, „Pozor na obsah, ktorý zdieľaš“, „Obetou sa môže stať ktokoľvek“, „Never všetkému, čo nájdeš na internete“, „Instagram nie je realita.“ Videá budú zverejňované postupne počas nasledujúcich týždňov na oficiálnych profiloch Národného koordináčneho strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch na [Facebooku](#) a [Instagrame](#), ako aj na [YOUTUBE kanáli](#). Kampaň potrvá do 31. novembra 2020.

TÉMA 1: „Stop nenávisti na internete“

Zastavme násillie na internete. Urážlivé a provokatívne správy či komentáre na internete môžu mať rovnaký vplyv na osobu ako konfrontácie zoči voči. Častokrát si osoby, ktoré stoja práve za nenávisťnými komentármi nevedomia, aký veľký dopad ich konanie môže mať. Na prvý pohľad sa môže zdať, že nejde o nič vážne, avšak nikdy nevieme, do akej miery môže náš zlomyseľný komentár druhého zasiahnuť. Čoraz viac sa online svet prelína s tým reálnym a stáva sa našou súčasťou.

Kyberšikana (Cyberbullying) je priamo zadefinovaná aj v Národnej koncepcii na ochranu detí v digitálnom priestore. Ide teda o šikanovanie pomocou nových informačných a komunikačných technológií (t. j. najmä cez internet a mobilné telefóny). Príkladmi môžu byť anonymné vášnivé alebo nenávisťné e-maily, obťažovanie prostredníctvom textových správ. S klasickou šikanou zdieľa kyberšikana tri základné charakteristické znaky: úmysel, opakované konanie (trvanie v čase) a nerovnováhu moci (napr. fyzická sila, prístup k určitým informáciám, sociálny status, obľúbenosť u iných detí, v prípade kyberšikany aj technologické zručnosti,...). Odlišuje sa však od nej ďalšími špecifikami: anonymitou útokov (v mnohých prípadoch agresor vystupuje anonymne), posilnením straty empatie (vďaka anonymite a odstupu, ktoré informačné technológie umožňujú, agresor nevidí priamu emocionálnu reakciu obete), publikom (útoky sú prístupné veľkému až neobmedzenému okruhu divákov), časom a priestorom (útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase, zverejnené informácie a fotky môže byť náročné odstrániť).

Online agresia a kyberšikanovanie nie je novodobým problémom. Snažme sa eliminovať takéto správanie sa nielen v digitálnom prostredí, ale aj v reálnom živote. A nezabúdajme na to, že tak ako v offline svete, aj v tom online nesieme za svoje skutky (vyjadrenia) zodpovednosť.

Video nájdete [TU](#)

Viac informácií o strategických a koncepčných materiáloch nájdete na stránke www.detstvobeznasilia.gov.sk alebo na profiloch Národného koordináčneho strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch na sociálnych sieťach.

TÉMA 2: „Instagram nie je realita“

Cieľom je poukázať na problém sociálnych sietí, ktoré nie vždy zobrazujú reálny život. Svet v digitálnom priestore sa postupne začal prelínať s reálnym životom a stal sa jeho každodennou súčasťou. Dnes už existujú mnohé platformy sociálnych sietí, kde sa ľudia snažia vyzerať čo najlepšie a vytvoriť dojem dokonalého života v očiach iných. Takýto obraz o živote sa dá budovať jednoduchšie prostredníctvom sociálnych sietí.

Za zdánlivo bezchybným životom sa však často skrýva realita, ktorá nie je vždy perfektná. Každý z nás máva lepšie a horšie dni, čelí v živote viacerým problémom, a preto je veľmi jednoduché v určitých životných situáciách veriť, že iní ľudia problémy nemajú. Peniaze, luxusný životný štýl, dokonalá postava či perfektný vzťah sa stávajú najvyššími hodnotami. Už od pomerne útleho veku sa deti učia, že všetko má byť dokonalé, nablýskané a nádherné. Všetci vieme, že život taký nie je a stretneme sa aj so sklamaním, niečím škaredým alebo namáhavým. Ako budeme však pripravení reagovať na tieto nedokonalosti života, keď budeme žiť v ilúzii perfektného online sveta? Budeme sa vedieť vyrovnávať so sklamaním, keď niečo nebude hodné fotky a aspoň stovky lajkov?

Je dôležité, aby sme nezabúdali, že za každým úspechom v živote stojí veľa práce. Musíme vedieť rozlišovať medzi zdravou motiváciou na sebe pracovať, aby sme dosiahli úspech, ktorý chceme, a životom v digitálnom priestore, kde úspech môže závisieť od dobrého filtra, správnej pózy alebo starostlivo vybraného záberu z tisícky ďalších. Jedna fotografia predsa nezachytí celý príbeh človeka. A trávili by ľudia toľko času na internete, ak by boli naozaj takí šťastní, ako sa tvária na sociálnych sieťach? Venuje človek, ktorému sa vydaril deň, polovicu času fotografovaniu samého seba

Video nájdete [TU](#)